

Погодні умови звітнього періоду характеризувалися плюсовими показниками вдень та незначними приморозками вночі. Переважала хмарна та малохмарна погода. Опади відмічалися у вигляді дощу та мокрого снігу. Майже кожного дня спостерігалися тумани та димка. Озимі культури протягом другої декади лютого переважно перебували у стані неглибокого спокою, хоча потрібно відмітити, що вищезазначене підвищення денних температур повітря сприяло початку відновлення ростових процесів озимих.

Значного підвищення чисельності та активного розселення **мишоподібних гризунів** не відмічається. В **озимих** посівах майже усіх регіонів нараховується 1-3, осередково на окремих полях у крайових смугах Донецької, Київської, та Херсонської областей обліковувалося до 6 жилих колоній на гектарі. Наявні колонії сформовані в середньому з 5-8 нір. В заселених гризунами **багаторічних травах, садах, неорних землях**, полях після просапних культур мають місце 3-5, в осередках Вінницької, Донецької, Івано-Франківської, Київської областей до 7 жилих колоній на гектарі.

За слабого та середнього ступенів у згаданих областях пошкоджено 1-6% рослин озимих зернових та ріпаку, багаторічних трав.

Захисні заходи залишаються актуальними у вищезазначених та інших областях, де варто продовжувати відслідковувати чисельність та шкідливість гризунів і за наявності порогової кількості (3-5 жилих колоній на гектар) здійснювати винищувальні заходи через внесення в жилі нори родентицидів дозволених до використання на території країни.

Сприятливі агрокліматичні умов звітнього періоду в південних, центральних, подекуди західних областях, переважно на добре розвинених посівах **озимих пшениці, ячменю та жита** стимулювали слабкий розвиток **борошнистої роси, септоріозу, кореневих гнилей**, де збудники цих хвороб збереглися на 2-6% рослин.

У Вітовському районі Миколаївської області при проведенні обстежень на деяких посівах **озимих зернових** виявлено імаго **зимового зернового кліща**. Це відносно новий шкідник, так як його поява і шкідливість фіксуються останні 5-6 років Шкідник обліковувався на 10% обстеженої площі, 3% рослин за середньої чисельності 3-5 екз./рослину. Кліщі розривають епідерміс листя і харчуються клітинним соком, що містить хлорофіл. На листках утворюються сіруваті плями, прикоренева частина темніє, в посіві такі рослини, в залежності від розвитку, виглядають срібно-сірими або жовтуватими. Рослини в'януть і пізніше висихають. Урожай може бути знижений майже в 2 рази. Весняні пошкодження нерідко відносять до вимерзання.

За потепління через високий рівень ураженості рослин озимини можливий масовий розвиток хвороб. Тому, ефективним заходом

оздоровлення рослин та покращення стану посівів буде ранньовесняне боронування з прикореневим підживленням мінеральними добривами.

Фітоекспертизою насіння **ярих зернових та зернобобових культур** встановлено зараженість його збудниками **альтернаріозу, гельмінтоспоріозу, фузаріозу, аскохітозу, бактеріозу, плісені** тощо в межах 3-10% (Вінницька, Полтавська, Рівненська, Чернівецька обл.), що свідчить про обов'язкове оздоровлення насіння шляхом протруювання його за 2-3 тижні до сівби препаратами відповідного спектра фунгітоксичної дії та рівня захисної спроможності стосовно комплексу хвороб.

Повсюди спеціалісти фітосанітарної безпеки проводять обстеження зерносховищ та складських приміщень усіх форм власності на наявність **комірних шкідників**. Так, в окремих партіях **продовольчого та фуражного зерна** у Полтавській, Рівненській, Черкаській, Чернівецькій областях виявлені **комірні довгоносики, борошняний хрущак, кліщі, гороховий зерноїд**. За виявлення зараженості зерна шкідниками проводять обов'язкове знезараження збіжжя через фумігацію дозволеними фумігантами.

В лабораторних умовах спеціалістами було визначено стан перезимівлі **сисних шкідників та яблуневої молі**.

Перезимівля пройшла задовільно. При огляді гілок плодкових дерев виявлено зимуючий запас **яблуневої попелиці** 5 яєць/10 см гілки, **бурого плодового кліща** 3 яєць/10 см гілки. Загибло в середньому 5% зимуючої стадії шкідників.

В господарствах здійснюється фітосанітарний нагляд за посівами озимих зернових та ріпаку.